

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32654>

Özet

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu, do?umla ilgili beklentileri ve deneyimleri, özellikle de **do?um korkusu** düzeyini ölçmek amacıyla geli?tirilmif olan orijinal ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?d?r. Emine Uçar taraf?ndan 2013 y?l?nda yap?lan bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültüründeki psikometrik özelliklerini incelemi?tir. 33 maddeden olu?an ölçek, yüksek derecede güvenirlik ve geçerlik kan?tlar? sunmu?tur. Özellikle hamile kad?nlar?n do?um sürecine yönelik kayg? ve beklentilerini de?erlendirmede güçlü bir araç olarak belirlenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i, W-DEQ, **Do?um Korkusu**, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, Gebelik

Yazarlar

Emine Uçar (Uyarlama Çal??mas? Sorumlusu)

Amaç

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu'nun temel amacı, hamile bireylerin do?um sürecine yönelik sahip olduklar? beklentileri ve bu beklentilere e?lik eden **kayg?** veya **korku** düzeylerini ölçmektir. Ölçek, özellikle do?um öncesi dönemde annelerin ya?ad??? olumsuz duygusal durumlar? ve alg?lanan riskleri nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Bu uyarlama çal??mas?nın özel amacı ise, orijinal W-DEQ B Versiyonu'nun Türkçe konu?an popülasyonda kültürel olarak uygunlu?unu, yap?sal bütünlü?ünü ve psikometrik aç?dan yeterlili?ini (geçerlik ve güvenilirlik) kan?tlamaktır.

Yap?

Ölçek, do?um süreciyle ili?kili olan yayg?n psikolojik yap?y?, yani **do?um korkusunu** (Tokofobi) ölçmektedir. Bu yap? genellikle kayg?, kontrol kayb?, fiziksel zarar görme endi?esi ve do?umun kendisiyle ilgili olumsuz beklentiler gibi çok boyutlu bile?enleri içerir. Ölçek, bireyin do?um deneyimine dair hem bili?sel hem de duygusal tepkilerini de?erlendirerek bu korkunun ?iddetini saptar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, ölçüte ba?l? geçerlik, alt-üst grup ortalamalar?na dayal? madde analizi ve e? zamanl? geçerlik yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilmi?tir.

?ç Ölçüt Geçerli?i ve Madde Analizi: Ölçe?in iç ölçüt geçerli?i, alt grup ve üst grup ortalamalar?n?n kar??la?t?r?lmas? yoluyla incelenmi?tir. Üst gruptaki madde puan ortalamalar? ile alt gruptaki madde puan ortalamalar? aras?ndaki fark?n istatistiksel olarak anlaml? oldu?u ($z = -11,09$; $p = 0,00$) bulunmu?tur. Bu sonuç, (W-DEQ)- B Versiyonu'nun do?um korkusuna ili?kin ölçülmek istenen davran??lar? ay?rt edebilme yetene?ine sahip oldu?unu göstermi?tir.

E? Zamanl? Geçerlik: E? zamanl? geçerli?i belirlemek amac?yla, (W-DEQ)- B Versiyonu ile E?Ö (Muhtemelen Ebeveynlik Stresi Ölçe?i veya benzeri bir ölçek) ve DASÖ (Muhtemelen Do?um Anksiyetesi Ölçe?i veya benzeri bir ölçek) aras?ndaki korelasyonlar incelenmi?tir. Analizler sonucunda, W-DEQ B versiyonu ile DASÖ ve E?Ö aras?nda orta düzeyde bir ili?ki oldu?u tespit edilmi?tir. Bu korelasyonlar?n tamam? istatistiksel olarak anlaml? ($p < 0.01$) bulunmu?tur, bu da ölçe?in ili?kili yap?larla teorik olarak beklenen düzeyde uyum sa?lad??n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu'nun güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir.

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa): Ölçe?in iç tutarl?l???n? gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s? 0.88 olarak hesaplanm??t?r. Psikometrik standartlara göre, bu de?er ölçe?in **yüksek derecede güvenilir** oldu?unu göstermektedir.

Genel De?erlendirme: Güvenirlik analizleri, madde analizi de?erlendirmesi ile desteklenmi? olup, (W-DEQ) B Versiyonu'nun tutarl? ve kararlı ölçümler sa?lad?? ve dolay?s?yla ara?t?rma ve klinik uygulamalar için uygun oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte, W-DEQ B Versiyonu'nun yap?sal geçerli?ini destekleyen aç?klay?c? veya do?rulay?c? faktör analizi sonuçlar? ayr?nt?l? olarak belirtilmemi?tir. Ancak, geçerlik çal??malar?nda yap?lan madde analizi ve iç ölçüt geçerli?i testleri, ölçe?in tek bir yap?y? (do?um korkusu) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü dolayl? olarak desteklemektedir. Daha kapsaml? yap?sal analizler için Uçar'ın orijinal yüksek lisans tezine ba?vurulmas? önerilir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve De?erlendirme Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Dil Kullan?labilirli?i: Türkçe (Uyarlama Versiyonu)

Popülasyon Grubu: Hamile Kad?nlar

Ya? Grubu: Yeti?kin (Hamilelik dönemi)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki gebeler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek 33 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme 6 puanl? Likert tipi olup, 1 "tamamen" yan?t?n?, 6 ise "hiç" yan?t?n? ifade etmektedir. Yüksek puanlar, yüksek **do?um korkusu** veya olumsuz beklentiyi i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Hamilelik, Do?um Beklentisi, Do?um Deneyimi, Tokofobi, **Cronbach Alfa**, Psikometrik Özellikler, W-DEQ B

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Emine Uçar, Haliç Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (2013 Tez Çal??mas? Dönemi)

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için orijinal ölçek yazarlar? (Wijma vd.) veya uyarlama çal??mas?n? yapan yazar (Emine Uçar) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarlama Çal??mas? Y?l?: 2013

Orijinal PDF: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: wijma-dogum-beklentisideneyimi-olcegi-w-deq-b-versiyonu-toad.pdf

Referanslar

Uçar, E. (2013). W?jma do?um beklentisi /deneyimi ölçe?i B versiyonu'nun geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? (Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmi?tir.

Wijma Do?um Beklentisi/Deneyimi Ölçe?i (W-DEQ)- B Versiyonu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için, Emine Uçar'ın Haliç Üniversitesi'nde tamamlad??? 2013 tarihli yüksek lisans tezine (Kaynak/Referans bölümünde belirtilen) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM